SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr**
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan velja **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne".

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 233. V Ljubljani, v torek 13. oktobra 1891. **Letnik XIX.**

Državni zbor.

Z Dunaja, 10. oktobra.

Državni proračun

bil je včeraj razdeljen poslancem, da ga pred razpravo pregledajo in se prepričajo, v koliko se ozira na posamezne dežele. Gledé dežele Kranjske ustreza nekaterim zahtevam, ki jih je pri razpravi v letošnjem proračunu vladi nujno priporočal poslanec Klun. Preložila se bode državna cesta čez Gobovec pri Podbrezju in utrdila pri Lešniku. Vse delo je proračunjeno na 65 140 gld., od katerih je za prihodnje leto v proračun postavljenih 12.000 goldinarjev. Ravno tako se bode preložila državna cesta pri Otočicah v Št. Jerneju na Dolenjskem, za kar je v proračunu dovoljenih 11.000 gld.

Za vravnavo Save bilo je letos dovoljenih 30.000 gld.; z ozirom na nekatera nujnejša dela je v proračunu prihodnjega leta 40.000 gld. Vsa vravnava Save do štajersko-hrvatske meje je proračunjena na 2,100.000 gld., katerih se je dozdaj izdalo 390.000 gld., ne da bi se bilo kaj posebnega storilo, ker delo prepočasi napreduje. Tudi 40.000 goldinarjev je primeroma majhen znesek in ga bode morala vlada pomnožiti, kadar bodo izgotovljeni načrti vravnave pod Šmarno goro, pri Kresnicah in Litiji, kateri se izdelujejo in ki jih bo treba brez odlašanja tudi dejansko izgotoviti, da se posestnikom ob Savi reši svet, ki se sploh še rešiti more. Pri prej omenjenih 40.000 gld. za vravnavo Save prizadeta je dežela Kranjska z doneskom 1334 gld., interesentje pa s 1000 gld., ki jih bodo poravnali z naturnimi rečmi.

Za ljubljansko barje v proračunu ne stoji noben znesek, ker se imajo dotični državni doneski izplačevati iz melijoracijskega zaklada. Skrb naših poslancev pa bode, da se prej ko mogoče državnemu zboru predloži posebni zakon gledé raznih polajšav in brezobrestnega posojila za vdeležence in da se delo ne odklada na negotove čase.

Tudi za poslopje slovenske nižje gimnazije v Ljubljani v državnem proračunu ne stoji noben znesek, dasi je učni minister pri zadnji razpravi državnega proračuna priznaval potrebo novega poslopja in obljubil v tej zadevi kaj storiti. Slovenski poslanci bodo morali torej to reč zopet spraviti v razgovor, kar v prvi vrsti seveda zadeva zastopnika mesta ljubljanskega, ki ga bodo pa tovariši njegovi prav krepko podpirali.

Točnejši, kakor učno ministerstvo, je trgovinski minister, ki je v proračun prihodnjega leta postavil prvi znesek za letos dovoljena nova poštna in telegrafska poslopja, med katerimi sta tudi poslopji v Ljubljani in Mariboru.

Budgetni odsek razpravlja danes novi način budgetne rešitve, kateremu se protivijo nekatere manjše skupine poslaniške zbornice. V sredo se razdelé poročila in ob enem določi, kaj naj se neposredno reši v zbornici in kaj naj se prej pretrese v budgetnem odseku.

Narodno-gospodarski predlogi v državnem zboru.

Dunaj, 11. oktobra.

Danes se je vršila obravnava o predlogu davkarskega odseka, ki meri na to, da se postavno določi 24letna oprostitev od davščin za novo zgrajene delavske hiše. Predlog ima namen, da se z velikoletno oprostitvijo od hišnega davka pospeši zidanje novih malih, sploh za delavske kroge in rodbine namenjenih hiš ter s tem pomnožé stanovanja za revne delavske rodbine, kakeršna stanovanja so večinoma, osobito pa po velikih mestih zeló potrebna. Malo je stanovanj, katera ne bi stala 50 in več goldinarjev in to je že precejšen strošek za ubogega delavca, ki na leto komaj par sto, recimo 300 gld. zasluži. Tak trpin potroši torej šestino svojih dohodkov za stanovanje, kje so stroški za drva, za hrano, obleko itd.!

Ta bêda pa prouzročuje tudi raznovrstne slabe nasledke. Da bi tak ubožec lažje zmogel najemščino, vzame v svoje itak silno majhno stanovanje še drugih samcev ali samic iz delavskih krogov, da od teh vsaj en del najemščine pokrije. S tem pa tudi mine pravi hišni red in večkrat je prav tako razmerje krivo jako slabih, nepovoljnih zdravstvenih pa tudi nravnih odnošajev v družini ter slabo vpliva osobito na mladino, ki vzrašča brez prave nravnosti, ali pa hira na duhu in telesu. Saj treba le pogledati v razna stanovanja, ki so bolj brlogu, kakor pa človeškemu bivališču podobna. Skrofulozna in tuberkolozna plučna bolezen je pogostoma nasledek prezatuhlega, vlažnega, sploh nezdravega stanovanja in koliko pač ne zahteva žrtev prav omenjena bolezen! Tako nezdravo stanovanje je pa tudi dolgočasno in pogostoma vpliva na to, da osobito rodbinski oče išče razvedrila v krčmi ter si lajša bolest celó s pijančevanjem, katero je navadno uzrok nesreče in bêde za celo rodbino. In ali ni žalostno osobito po velikih mestih in teh predmestjih, da je nravnost med mladino skoro pošla! Iz takega naraščaja upa tudi socijalna anarhistična stranka dobiti sposoben materijal za svoje prekucijske namene. Doslej, vsaj do dôbe novodobnega liberalnega časa se je razvijala obrtnija poleg poljedelstva in obrtniki so bili povsod po deželi nekako primerno razdeljeni. Sedaj pa je nastala druga dôba, to je dôba velikih središč, tovarn, ki so uničile domačo obrtnijo, pri kateri je veljala naša nekdanja stara narodna poštenost.

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Deveto poglavje

Prva kazen.

Da si pojasnimo te dogodjaje v agentovi hiši, treba je, da se vrnemo v naši povesti k zboru v Reiherglenu.

Predno so se ločili glavarji zarotnikov, oddal je vsak izmed njih izpisek obtožb zoper lorde učenjaku, ki je bil tajni pisar in tožnik tajnega sodništva! V ta namen so volili pet sodnikov, ki so imeli obsodno pravico, njim na čelu: ‚kralj noči'. Le-ta je določil obsodbo, ako so bili glasovi jednaki; on je tudi imenoval vzpolnjevalca obsodbe. Sodniki so tedaj ostali v Glenu in odložili krinke, kajti morali so se poznati med seboj; molčé so posedli po kamenih. — Tobija je čuval pri vhodu.

Irvinghton vstane: „Bratje slame in klasú, dan pravice je prišel in vam je dana nevarna čast, da jo oznanjate. Zakonik naš poznate. Bodite pravični, a neizprosljivi! Hudobni naj se tresejo, da bodo dobri zadobili mir. Najprvo obtožujem Jurija Skat-a iz Kellavan-a zaradi tlačenja najemnikov. Svarjen je bil, a iztiranja je le množil; zahtevam, da se mu zažgé dom!"

Sodniki se posvetujejo; nato vsak izmed njih položi bel kremenček na kamen.

„V imenu sodnije ‚sinov noči' velim, da se mu dom zažgé!" dé Peter.

Sledilo je še več obtožb.

Zadnje zločinstvo zakrivil je lord Pilferer iz Killarny in njegov agent, ker sta bila iz „workhouse"-a po zvijači izpeljala Zaliko Joyce ter jo zaprla v Pressmannovo hišo.

„Zahtevam tedaj, da se lordov grad zažgé in agentova hiša; agenta pa obsodite na smrt."

Obsodba za požar gradú bila je jednoglasna; zaradi agenta pa so nasvetovali, naj se pokliče pred sodnijo, da se opraviči, ali pa zasliši strašno obsodbo. Peter se je stresel pred mislijo na umor in zato je podpiral ta predlog.

„Veste li tudi, da je zatoženec obdan od redarjev in bo težko polastiti se njegove osebe?" dé doktor.

„Ker je nevarno, vôdil bodem može sam!" pravi Peter.

„Ne spodobi se, da se vtikate v stvar, ki vas zadeva," dé doktor iz strahú, da bi Peter v svoji strasti ne storil kaj nespametnega. „Boljše je, da stvar izročite glavarju iz Killarny in vašemu častniku Firebrandu."

„Storil bom, kakor bo odbor sklenil," odvrne Peter.

Predlog doktorjev se je vsprejel, potem se je določilo zborovanje štiri dnij pozneje v vznožju Slieve-na Goil-a.

Zvečer prihodnjega dné zbralo se je petdeset môž blizu Killarny, kjer so dobili ukaz, da se v malih gručah zberó v bližini parka, ko bodo zagledali ogenj v gradu. Potem naj ograjo poderó, zažgo agentovo hišo in vjemó agenta.

Ko se je bilo zmračilo, bližali so se zarotniki parku. Tobija, ki jih je vôdil, vzame iz žepa dolgo vrv z vozlom, privеže jo k drevesu ter jo vrže čez zid, na katerega sta mu pomagala Firebrand in Mihál Jednooki. Od tu se spusti v park ter se plazi pod grmovjem navzgor po bregu. Nato obhodi hišo in se skrije v grmovju pod oknom gospe Emilijine sobe.

Kmalu zasliši korake; bila sta čuvaja. Ko sta odšla, vzame iz žepa stekleničico, priveže ji kamenček k vratu, ter jo zažene skozi okno. Nato hitro odide proti Prettyhouse-u in tam ravno tako stori.

Že se je bil pripravil, da bo, ko bo mesec razsvetlil šipe, vrgel stekleničico, ko zasliči renčanje za seboj. Hitro tedaj vrže stekleničico, a v tistem trenotju popade ga pes. Diplar ga udari s palico svoje diple po glavi, da se takoj zvrne uboga žival. Nato pobegne.

Redarja ga v témi nista mogla zasledovati, a zapiskala sta na piščali in takoj se je zaslišalo govorjenje ljudij, ki so hiteli na pomoč. Tobija zbeži, a psi so že za njim.

Brez preudarka pláne v vodo in plava do otočka. Komaj je dospel tija, zasliši tudi zasledovalce na bregu, ki so odpenjali verigo čolniča.

Krog velikih tovarn zbira se sedaj vse, na stotine ljudi skupaj in tam išče bivanja; odtod tudi uzrok obljudenosti krajev, pomanjkanje stanovanj.

Kakor je obžalovati, da je tako nastalo — tako pa treba trezno pa resno misliti na to, da se tem pomanjkljivostim odpomore. Davčni odsek je nasvetoval tedaj postavo, ki bi pomagala, da bi se taki slabi odnošaji odstranili. V novi postavi nasvetuje se, da bi bile delavske novo-zidane hiše skozi 24 let davka proste. Navadno so nove stavbe le skozi 12 let hišnega davka proste. S tem, da se davčna oprostitev razširi na 24 let, upajo merodajni krogi, da se bo obilno podjetnih mož ali družeb našlo, ki bodo zgradili nove delavske hiše in tako odpomogli velikemu pomanjkanju stanovanj ter tudi dosegli, da bodo cene za mala stanovanja padle.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Notranje dežele.

Državni zbor. Koliko se bode okrajšala budgetna razprava, ne vé se še. V odseku se bodo posvetovanja res nekaj okrajšala, ker se ne bode razgovarjalo in glasovalo o onih budgetnih točkah, pri katerih ni misliti na kako premembo in pri katerih je torej vse posvetovanje le formalno in odveč. V zbornici se pa utegne debata še podaljšati, ker bodeta, kakor se kaže, dve generalni debati. Prva bode pred sprecijalno debato in bode bolj političnega značaja, posebna generalna debata bode pa potem še o finančnem zakonu, pri kateri se bode govorilo o finančnih stvareh. Bati se pa ni, da bi poslanci ne imeli prilike povedati svoje mnenje. Zaradi tega si pa tudi drugače misliti ne moremo. da se Mladočehi le zaradi tega ustavljajo okrajšanemu postopanju, ker vsekako hočejo delati opozicijo,

Mladočehi. V soboto je v mladočeškem društvu „Sladkovsky“ v Pragi poslanec Tuma češke plemenitnike in Staročehe obtral. češ, da so v svojih fundamentalnih člankih preveč zahtevali, zato pa neso ničesa dosegli. Potem je pa ta govornik priporočal, da Čehi porabijo za svoje namene tudi vnanjo politiko, kakor so jo Madjari 1866. l. Čuditi se moramo Mladočehom, ker drugim očitajo, da so preveč zahtevali, sami se pa postavljajo na isto državno pravo, katero je bilo izraženo v fundamentalnih člankih. Mari to ne kaže, da je jim le na tem, da zabavljajo proti Staročehom in veleposestnikom. Vsaka prilika jim je za to dobra.

Vnanje države.

Demonstracije v Rimu. Čudne stvari prihajajo na dan. Od več stranij se zagotavlja, da je demonstracije proti francoskim romarjem bila najela vlada sama. Verojetno jo to, kajti drugače bi policija razgrajalcem ne bila tako gledala skozi prste.

Francija. Kako propada Boulangerjeva stranka, videlo se je v nedeljo pri dopolnilni volitvi v dordognskem departementu. Republičanski kandidat je dobil 9337 glasov, Boulangerjev pristaš pa 97. Pri zadnjih volitvah je v tem okraju bilo za Boulangerjevca oddanih 7171.

Turčija. Srbska vlada se je zopet pritožila, da iz Stare Srbije prihajajo Arnauti ropat v kraljevino. Turška vlada bode pač na pritožbo dala nekaj lepih besed in obljub, potem bode pa ostalo vse pri starem. Da bi pritožba imela kaj vspeha, na to pa še misliti ni.

Nemčija. Pri četrtem pruskem gardnem polku bodo vojake razdelili po službenih letih v batalijone. V prvem batalijonu bodo tisti, ki služijo prvo leto, v drugem vojaki, ki služijo drugo leto, v tretjem pa tretjeletniki. Vojna uprava se hoče preveriti, v koliko so bolje izvežbani vojaki v tretjem, kakor v drugem letu, in iz tega bode sklepala potem, če je moči uvesti dveletno aktivno službo. Če se pokaže, da se drugi batalijon more meriti s tretjim, bodo odpravili tretje službeno leto, kar že dolgo zahteva posebno svobodomiselna stranka.

Parnell. Pogreb tega irskega vodje je bil jako lep, če tudi se ga večina irskih poslancev ni udeležila. Sprevod je bil več angleških milj dolg. Udeležilo se ga je več članov narodne lige, župani in mestni odborniki iz Dublina, Corka in več drugih mest. Pri pogrebu se je videlo, da je pokojnik imel še vedno veliko častilcev, če tudi večina naroda ni bila več na njegovi strani, kakor nekdaj.

Španija. Nekateri listi hočejo vedeti, da Španija misli pristopiti k trodržavni zvezi. Španci so nevoljni na Francoze zaradi carinskih zadev. Ker se je že večkrat govorilo o približanju Španije trodržavni zvezi, ali vselej se je pokazalo, da so bile le prazne besede, mi tudi sedaj te novice ne verujemo.

Brazilija. Včeraj smo omenili, da brazilijski predsednik boleha, in izrekli misel, da so morda vest o njegovi bolezni raznesli njegovi nasprotniki iz političnih uzrokov. Danes je nam omeniti, da so v Rio-de-Janeiru bile velike demonstracije proti policiji. Demonstracije so se začele v italijanskem gledališču. Ko je jeden častnik ustrelil dvakrat z revolverjem in dva človeka ubil, nastal je velik poboj in več oseb je bilo ranjenih. Z veliko silo so zopet napravili red. Najbrž so te demonstracije v kaki zvezi s predsednikovo boleznijo. Vlada ima mnogo nasprotnikov. Kakor v drugih južno-ameriških držatako tudi v Braziliji sedaj ne bode mirú.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 10. oktobra. „Slov. Nar.“, glasilo našega razumništva, kakor se tako rad imenuje, pada vedno globočeje, prav na nizko nravno stališče dunajskih judovsko - liberalnih listov, kateri prinašajo nesramne inserate, pikantne sodnijske obravnave, in poveličujejo celó samomor, da s to gusno hrano pitajo razvajene svoje čitatelje. V dokaz to-le:

14. septembra t. l. bil je v „Nar.“ inserat: „Ljubljančanka! . . . Ona gospodičina, ki se je vozila iz zagrebške razstave dné 9. septembra v Ljubljano in bila mej vožnjo opazovana od dveh gospodov, naj vsprejme pismo „poste restante“ . . .“

6. oktobra piše: „Samomor Boulangerjev! Mož, ki so ga slavili tisoči, ta mož ni imel v prognanstvu druge tolažbe, nego ljubezen svoje ljubice. Ko je ta žena izdihnila dušo svojo, postalo je prognanstvo samota, grozna samota, katero ni razsvetljeval ni žarek nade. Tako samoto prenašati, je li to mogoče? Težko! Nazori o samomoru so kaj različni in nekaterniki trdé, da krenejo na to pot samo bojazljivci. Mogoče, da je to res, a za vsak slučaj pa le ne velja. O moralnem in fiziškem pogumu, ki ga je treba onemu, ki namerja poslužiti se nabitega samokresa, ne bodemo govorili, ali po našem mnenji je samomor le tedaj izraz bojazljivosti, ako ga stori, kdor ima še dolžnostij do druzih ljudij; je li se more to reči o nesrečniku, ki je storil konec svojemu življenju na grobu samem od prelitih solza?“

Še tega je tedaj treba, da „Narod“ poveličuje „junaški“ samomor, ki ga stori blazirani razuzdani pustolovec na grobu svoje ljubovnice! Lepa nravnost to, kakeršno hoče ta krščanski list razširjati, menda zato, da se še pri nas vname manija junaškega samomora zavoljo nesrečne ljubezni! Med svojimi čitatelji bode lahko kmalu našel zveste poslušalce, potem bode še le list zanimiv — pikanten! In ko bi ti sotrudniki vsaj dosledni bili; toda ne! Še le 2. oktobra pisal je „Narodov“ člankar na uvodnem mestu: „Kakor mlad, nezrel mladenič šel je 54letni mož, stari vojak, na grob svoje bivše ljubovnice, vzel v roko revolver in pognal iz njega smrtonosno krogljo v senci.“

Še nekaj! 8. oktobra piše zopet o atentatu s petardo v tržaški škofovi palači: „To je najžalostneji dokaz, kaj se je doseglo z neprimerno in neumestno popustljivostjo.“

Je li tako pisarjenje skrajna hudobija ali neumnost? Tedaj, ker je škofijstvo premestilo slovensko propoved na zahtevanje Italijanov, zato so ravno tisti Italijani nastavili petardo!

Obžalujemo naše razumništvo, da si pusti od „Narodovih“ piscev podajati tako berilo!

Iz Istre, 6. oktobra. (Naše volitve.) Kedar so se Slovani v kaki narodno pomešani pokrajini dokopali do narodne večine, zavladala je često med njimi neka letargija, da, apatija do vzvišenega narodnega dela. Dokler je pa borba za pravične interese naroda celó borba za obstanek, tedaj se vidi in čuti strastno delovanje na vseh straneh.

Strast pa vre in privre do vrhunca in takrat se, žal, često porodi krivica.

Poglejmo zdaj malo na naše razmere v Istri.

Zadnje mesece je bilo tu na videz še precej mirno; ljudje so pridno obdelovali svoja polja in senožeti, zadnje posebno po dolgi, široki in jako globoki Raši, takozvani „stari hrvatsko-taljanski meji“, ter se veselili vinske loze, ki jim je obečala letos več in boljše kapljice kakor lani, ker jim ni neusmiljena toča vzela nade. Ker je bilo vreme neugodno, sprva dolgo deževje, kasneje dolga suša, kakor lani, bilo je žita manj, a hvala Bogu, vina več, kakor lani.

Ali kaj hočemo, ker naš brižni istrski seljak ne more pri tem biti prav miren in zadovoljen. Med navideznim mirom je na tihem se je kuhalo in vrelo. Bruhnil je ogenj narodne razdraženosti na dan pri treh znamenitih volitvah.

O prvi v San Vinčentu, — kjer so mnogi krnjeli po krivici volili, mnogo našincev pa, ki so imeli pravico voliti, ali kakor tukaj rekó, ki imajo „dirito vota“, niso smeli „votati“ (glasovati) — o si, dragi „Slovenec“, že dokaj povedal.

Druga je bila volitev v Kanfanaru dné 19. in 20. avgusta. Več kakor celo leto so odlagali to volitev, ki je jako važna zaradi lege kraja v sredi križajočih se železnic v Rovinj in Pulj — ali kakor se po Istri navadno govori „v Pulo“, ne Pulj (polje!). V 3. razredu so zmagali naši. Drugi dan 20. avg. je bila volitev napovedana na 8. uro zjutraj. Bil je deževen dan in nekateri volilci so imeli več kakor dve uri hoda do mesta. Ni čuda, da so zamudili. Zraven so se preveč počasi zbirali ter se predolgo posvetovali, da so še celó bližnji stoprav ob ½9. uri došli na volišče. A tu čujte in strmite! Krnjeli in šarenjaki, boječ se za svojo vlast, so brž ob 8. uri volili, namreč župan in dva volilna moža in — misleč omne trinum pertectum — izbrali so si 8 svetovalcev in 4 namestnike, same šarenjake. Do 9. ure so svoj famozni posel izvršili. Naši hočejo glasovati, pa jim nočejo pustiti, rekoč, da je že prekasno, da je že vse opravljeno. Zdaj protestiraj, prosi, kriči, vse je bilo zastonj. Komu ne bi kri v lice stopila pri takem postopanju! Talijanaši so pa ravno prejšnji dan smeli glasovati, kadar je kdo blizu prišel. Kje je torej pravica in kje krivica?

Pri tej priliki pa ne bo neumestno pripomniti, da v istini južni Istrijanci često povsodi prekasno dohajajo. Neki narodni župnik-beneficijat je s svojimi tovariši fiducijari došel prepozno za komisijo. V cerkev tudi ljudje navadno zamujajo. Ali ipak krivda za tak nepovoljni uspeh pada največ na naše protivnike. Izmed 8 od Talijanov izbranih mož 3 zakon sam izključuje: 2 zavoljo večmesečnega zapora, 1 zato, ker je tudi cerkovnik, ki namreč ne sme dvojne plače iz občinske blagajne dobivati. V 1. razredu so zmagali Talijani, ker se naši ljudje zdaj nisi več marali udeležiti.

Jednako šarenjaško nasilje je bilo v za sedaj še važnejši, ker večji, občini Pomjanu. V teku jednega leta so bile tam že dvakrat volitve, a vselej so ostale nedovršene. Prvi izbor je uničila višja oblast zaradi nezakonitosti šarenjakov in zaradi nereda in žalostnega stanja občine. Pota niso popravljena, občina pa zadolžena, blagajnica je prazna.

Ljudje so prej verovali občinskim zastopnikom in njih načelniku, a ti so delali na škodo Slovenom in v prilog Italijanom. Tako so imeli občinarji priliko, mesec pozneje ko v Kanfanaru, zadnjo sredo septembra, vnovič za tretji razred glasovati. Vse je v redu šlo do 4. dne proti večeru. Zdaj krnjeli uvidevši, da jim ne izostane sramoten propad, storé, kar že znajo, kar so že 4. marca t. l. pri volitvi Vergottinijevi tako uspešno rabili: počnó zaporedoma vsem slovenskim volilcem zabranjevati glasovanje, dočim vsem nebodijih treba italijanskim pusté glasovati. Vladni komisar je bil pri tej volitveni borbi nepristransk, on in volilci so tem infamnim krnjelskim intrigam odločno ugovarjali. A hrvatska prislovica reče: „Što se babi htilo, to se babi snilo.“ Tako so baš oni hoteli in tako se je moralo zgoditi — stat proratione voluntas! — samo da bi bila

---

Mislil je, da je izgubljen. V trenotju zablišči na bregu rudeča svetloba; iz okna gradú dviga se ognjeni steber kvišku, zasliši se streljanje in divje vpitje. Ljudje in psi zapusté obrežje.

Brez pomisleka skoči Tobija zopet v vodo in plava h kraju; skoči v hišo in polije v obednici vso opravo s tekočino iz steklenice. Ko hití zopet k svojim, zapazi na vrtu žensko podobo, ki je bežala. Že ji je hotel slediti, ker je mislil, da je Emilija.

A zaslišal je nedaleč tiho klicanje na pomoč; spoznal je agentov glas. Hitro steče proti kraju; spoznal je agenta ter ga udaril po glavi.

Zaječal je in spustil za trenotje nasprotnika; a predno se je mogel zopet v bran postaviti, imel je usta zamašena in roki sta mu bili zvezani. Zarotnika sta ga odvedla seboj.

Agent je bil v oblasti ‚sinov noči‘. Rosescastle, Prettyhouse in agentova hiša, vse je pogorelo. Mej tem pa so pri vhodu zmagali redarji; Firebrand in mnogo Ircev je bilo vje ih. O Zaliki ni nihče vedel, kje da je; — izginila je bila.

Nekaj dnij pozneje stal je agent pred sodnijo ‚sinov noči‘ v globini vznožja Slieve-na Goil-a. Obsojen je bil, da bo v močvirju malibory-skem, kjer je mnogo zločinstev zakrivil, živ pokopan do ramen, da bo gladú umrl. Obsodba se je izvršila še tisto noč na obrežju hudournika, ki napaja in tudi preplavlja travnike malibory-ske. (Dalje sledi.)

vsaj še enkrat Italija redenta. A to je bilo tudi našincem preveč. Nastalo je godrnjanje in glasen krič in ne bodi nemaren, kar hajdi so protirali komisijo iz dvorane, vladni komisar pa brzo prekine in zaustavi glasovanje. Načelnik Gugnac, vidéč, kako se nanj srdé, položi svojo čast. Zdaj že v tretje je ostala volitev nezvršena i občina nema nobenega župana — vse je zmešano. Med tem iščejo krivce nastale zmešnjave.

Kaj bo zdaj? Kakor sem že prej pisal, res tako pišejo listi in tako mislijo ljudje: potrebujemo vladnega komisarja, da napravi red in da bi se pred njim izvršila nepristranska volitev.

Nasledek? Dasi misli — misli ves krnjelski svet, da so San Vinčent, Kanfanar in Pomjan še njihove nepredobljive trdnjave — vara se, naše ljudstvo ima dober nos in bister pogled, pa je tudi, osobito Istrijanec nepodkupljiv — kakor Gorenjec. Zato prej ali slej morajo zgubiti krnjeli in šarenjaki svojo oblast povsod na deželi, le v večjih mestih se bodo obdržali. Pravica mora zmagati. Slovan gre na dan.

V kratkem bodo zopet volitve na mesto Vergottinija za državni zbor. Naši nasprotniki delajo zdaj tako tiho, še dobro za njih kandidata se ne zna. Jedni imenujejo nekega graščaka Palesinija, drugi zopet Vergottinija, tretji nekega nemškega grofa Waldersteina, ki se sam vsiljuje. Mi mislimo, da tega ne bo potreba. Da se čuje o spletkah, to je istina, in da so naši ljudje včasih preveč brezskrbni, to je gotovo, — a ne pravo. Bojimo se zopet kakih novih krivic. Med tem torej vsi rodoljubi na delo — delo složno, delo ljubavi, delo vztrajno! Bodimo že za naprej previdni, in nikar ne zamujajmo določenega časa. Zrno do zrna pogača.

Rodoljub.

Blaža Potočnika slavnost in 25-letnica „Narodne čitalnice“ v Št. Vidu nad Ljubljano.

(Dalje.)

Po slovesni zahvalni pesni, s katero se je končala sveta daritev, zapustilo je ljudstvo božji hram ter se zunaj pred cerkvijo nastanilo v lepem redu pred spominsko ploščo in okoli govorniškega odra. Lepo uvrščeni mešani pevski zbor zapél je lepo „Zvonikarjevo“ — nato pa je slavnostni govornik ogovoril raz odra zbrano ljudstvo tako:

Rojaki, mili bratje! Slava našega Potočnika sega čez cerkveni prag; slava njegova sega čez meje fare šentviške. Naš Potočnik je znan po celem Slovenskem. Naš Potočnik zasluži, da mu postavimo spominek za njegove blagodejne zasluge tukaj zunaj na javnem, očitnem mestu. Vreden je, da njega slavimo v cerkvi za domače, cerkvene zasluge — tukaj zunaj naj bode izpostavljeno njega blago ime očitno — na javnem za javne zasluge.

Ne morem vsega naštevati, omenim naj tukaj samo dveh stvari: Prepričan sem, da Vi sami čutite in spoznate, kako presune, uname, kako povzdigne vsakega človeka srce lepo ubrano zvonenje. Kako milo je poslušati v soboto popoldne, kadar s krila doli napoveduje milo domače zvonenje ubogim zemeljskim trpinom dan Gospodov, dan sv. počitka; kadar se razlega v nedeljo zjutraj glas cerkvenih zvonov čez polja in ravnine. Ni ga lepšega zvonenja, kakor je po celem Kranjskem. To pripoznavajo vsi popotniki-tujci.

In glejte, dragi moji! Za to lepoto, za to čast moramo zahvaliti ranjega Blaža Potočnika.

Ko je bil naš Blaž župnik v Št. Vidu, obhodil je celo Kranjsko, poslušal s tankim ušesom svojim vse zvonove, pretehtal in preudaril njih težo, in posrečilo se mu je, da je izumel lepo soglasje ubranih zvonov.

Staremu zvonarju g. Samassi je dal natančen navod in poduk, kako težo, kak glas morajo imeti zvonovi, da bodo peli lepo ubrano. In v Št. Vidu so najprvo zapeli zvonovi lepo ubrano l. 1840. Sedaj pa pojó že po celem Slovénskem in odmevajo slavo Potočniku!

Blaž Potočnik pa je ravno tako ubrano zapel:

Ko dan se zaznava,
Danica priplava,
Se sliši zvonenje
Čez hribe, čez plan:
Zvonovi zvonite!
Na delo budite,
Ker naše življenje
Je kratek le dan.

In to je Potočnika druga zasluga za Slovence. Naš Blaž je posnel očaka slovenskih pesnikov — Vodnika. On je posnel Vodnikovo pevsko mero, zapel v narodnem duhu, in ravno zato so njegove pesmi pri ljudeh priljubljene. Vzemimo samo tóle primero. Pastarica sliši v cerkvi Potočnikovo pesem, drugi dan že póje na paši:

Moj duh iz telesa,
Z Marijo v nebesa,
Povzdigni se ti!

In pastir na planini tudi póje Potočnikovo:

Visoko vrh planin stojim,
V veselji rajskem tu živim;
Tam doli ljudje prebivajo,
Veselje redko vživajo,
Prid' vrh planin,
Nižave sin.

Potočnik je zložil pesmi za vse praznike. Ko še živel v Ljubljani znani skladatelj Rihar, bila sta s Potočnikom na vrhuncu slave. Potočnik mu je zložil vse pesmi.

Pa tudi svetskih je veliko in so prav poštene; nekatere so šaljivo-zabavljive, pa tudi pikro-resnične. Vzemimo prerokovanje:

1.

Skoz strehe strgane,
Bo v hišo zlo deževalo;
So njive zmolzene,
Skoz kozolc solnce sjalo.

2.

Hude zapravljivce
Bo toča zlo pobila;
Dekleta fantovske
O joj! Bo slana vzela.

3.

V zakonu semtertje
Bo včasi tudi germelo;
Pa kdaj jezičnico
Med gromom bo zadelo.

Cerkvene pesmi Potočnikove so krasne; zložene v lepem, čistem slovenskem jeziku; so izvorne, dihajoče pobožni cerkveni duh, ker izvirajo iz pobožnega srca, in zato jih pa tudi Slovenci radi prepevajo.

Pisal je Potočnik mnogo o raznih stvaréh v raznih časnikih. Kdor je hodil v šolo, pozna njegovo „Slovensko Slovnico“. Vem pa, da Vi vsi poznate znane bukve „Slava Marije“.

Potočnik je ustanovil pred 25 leti prvo čitalnico v Št. Vidu, prvo na deželi, katera pohvalno deluje za ljudsko omiko pod starim, edino pravim slovenskim geslom: Vse za vero, dom, cesarja!

Spodobi se, da tudi danes vskliknemo:

Slava Potočniku!

Zagrinjalo se odgrne in pokaže se spominska plošča, ki nosi napis:

V tej fari je kot župnik 39 le pastiroval
BLAŽ POTOČNIK,
ustanovitelj narodne čitalnice, slovenski pesnik in skladatelj.

„Kdor hoče živeti in srečo imeti
Naj dela veselo in moli vmes.“

Narodna čitalnica ob svoji 25letnici 4. okt. 1891.

G. župnik nadaljuje: Potočnik nam kliče iz tega spomenika:

„Vrli Slovenci! ne pozabite, da ste sini, hčere stare matere Slave! Drago Vam bodi materno blago: Vera katoliška in beseda materna! Prava vera bodi Vam luč; materni jezik bodi Vam prave omike ključ!

Zopet zagrmé topiči — pevski zbor zapoje drugo kitico „Zvonikarjeve“, ter se nato sprevod mej pritrkavanjem zvonov podá v znanem redu v gostilno h „Kraljiču“, kjer je bil v zgornjih prostorih obed. Udeležilo se ga je nad 70 oseb.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(**Presvetli cesar**) je daroval krajnemu šolskemu svètu v Stranici, v celjskem okraju, za razširjenje šole 100 gld.

(**Deželnozborska volitev.**) Dopolnilna volitev v mestni skupini Postojina-Lož-Vrhnika namesto gosp. Jos. Gorupa, ki je odložil mandat, se bode vršila dné 9. novembra t. l.

(**Novo poštno poslopje v Ljubljani.**) Kakor smo že poročali, naznanilo je c. kr. trgovsko ministerstvo ljubljanskemu mestnemu magistratu, da vsprejme ponudbo in plača 10.000 gld. za stavbeni prostor na cesarja Josipa trgu s pristavkom, da se mora odstraniti vodomet s krnico.

(**Druga pastoralna konferenca**) okrajne dekanije ljubljanske za leto 1891 bode v četrtek, dné 15. t. m., ob 10. uri.

(**Občni zbor „Glasbene Matice“**) se je vršil v soboto zvečer. Iz poročila blagajnikovega je razvidno, da je „Glasbena Matica“ letos sklenila svoj račun z malim primanjkljejem, ki se bode pokril z ustanovno glavnico. V novi odbor so bili izvoljeni gospodje: Ravnikar Franc soglasno za predsednika; v odbor Drenik Fran, dr. Andr. Fe-jančič, Foerster Anton, Krulec Ivan, dr. Majaron, Nolli Josip, Paternoster Jos., dr. Lovro Požar, Svetek Anton, Valenta Vojteh, Vencajz Ivan, Žumer Ant.; dalje Fajgelj Danilo, Gregorčič Sim., Starec Anton, Šušteršič Fran, Žirovnik Janko. Obširnejše poročilo prihodnjič.

(**Novo obrtno društvo v Ljubljani.**) Kakor se nam poroča, je visoka c. kr. vlada za Kranjsko z odlokom z dné 5. t. m. potrdila pravila „Konservativnega obrtnega društva“ v Ljubljani.

(**Zagrebška razstava**) bode jutri opoldne zaključena. Danes so priredila vsa zagrebška pevska društva monstre-koncert. Razstavo je doslej obiskalo nad 400.000 oseb.

(**Pri občinski volitvi**) v Planini je bil izvoljen za župana J. Kobal iz Planine; za svetovalca A. Strancar in L. Kobal.

(**Voditelji socijalne internacijale v Avstriji**) delajo, kar pač hočejo, na ime delavcev. Tako pišejo v Pragi izhajajoče „Dělnické Noviny“ ter pravijo: Okoli pet socijalističkih redaktorjev z dunajskim židom Adlerjem na čelu odpeljalo se je na mednarodni zbor socijalistov v Bruselju, tukaj so se odvažili kakor odposlanci avstrijskih delavcev avstrijske delavce zastopati in v njihovem imenu govoriti. Imenovani delavski list pristavlja: Kdo in kdaj je te gospode, vzlasti Adlerja, delegoval in k temu opravičil, tega ne zna nihče. Razsodni delavci, kateri ne iščejo pomoči za mejami domovine in države, ampak v domovini samej, izražujejo se zoper takšno punktovanje voditeljev avstrijske socijalne internacijonale s tujinstvom Iste, vsega priporočila vredne „Dělnické Naviny“ v svoji najnovejši številki v članku-uvodniku naštevajo imena voditeljev socijalne internacijonale. Iz sestavka razvidiš, da židje z židovskim denarjem vodijo internacijalne socijaliste.

(**Nedeljski mir na Nemškem.**) V letošnjem zasedanju v spomladi bil je vsprejet zakon, vsled katerega je nedeljski mir razširjen na opravke po rudnikih, opekarnah in pri vsakovrstnih stavbah. Mir ima trajati polnih 24 ur, in ako dva praznika sledita zaporedoma, trajati mora 36 ur, o svetkih božičnih, velikonočnih in binkoštnih pa polnih 48 ur. Promet sme se ob nedeljah in praznikih izvrševati samo pet ur, a policijski urad ima bedeti nad tem, da bi prometovanje ne rušilo službe božje. Kedaj pa bode podobni zakon izdan pri nas? — vprašajo „Dělnické Noviny“.

(**O delavcih talijanskih**) časniki poročajo, da se je v širinajstih dneh meseca julija iz Rima in okolice okoli devetsto ljudij izselilo v Brazilijo, a število izseljencev se še množi. K temu naznanilu „Dělnické Noviny“ pripomnijo: Da je med izseljenci velika večina ubožnih delavcev, ni treba praviti. Ali tega ne smemo zatajiti, da število izseljencev v užasnem broju raste od onih dob, odkar je Rim bil vzet papežu, a postavljen pod gospodstvo frajmaurarjev in židov. V Rimu svmem vlada med siromaki tolika beda, tako da na podlagi poročila listov rimskih nikogar več ne preseneti, ako čuje, da je tu ali tam kdo na ulici padel ali umrl vsled lakote, kar se dan za dnevom i po večkrat pripeti. Ne smemo pa zamolčati, da je ob času vlade papeške kaj takega bilo nečuveno, in da se ti slučaji izgladovanja množijo od onih dôb, ko je liberalna vlada italska pograbila fundacije cerkvene, katere so katoličani ustanovili v korist ubožcem. Vlada taljanska je peneze ubožcev pobrala, ali ubožcem jih ne daje. In vzlic temu se poslanec Bonghi, predsednik podpornega društva, ne stidi izdati posebnega oklica, s katerim vabi, naj bi se po Italiji nabiral denar za ubožne — žide, z Ruskega pregnane. Celó liberalna „Gazetta di Torino“ se je razjezila nad rečenim oklicem in pravi, naj bi Bonghi skrb za ruske žide prepustil Rotšildom, Hiršu, Bleichroederju in drugim židovskim milijonarjem, sam pa naj bi se rajši pobrigal za uboge delavce taljanske.

(**Poslanec Pernerstorfer,**) kateri je v državnem zboru glasna trobenta socijalistov, izročil je svojo staro vzbolelo mater v oskrbovanje — sestram-usmiljenkam, v njihovih rokah je tudi velepobožno umrla kot katoličanka. Kaj pa bodo k temu socijalisti rekli? („Dél. Nov.“)

(**„Filoksera semitska.“**) Nasproti židovskemu društvu „Alliance israélitique“ so na Francoskem ustanovili protižidovsko društvo in list „Alliance Antijuive“. Ta časnik vabi v Lyon na mednarodni shod antisemitski, kateri se bo vršil v dneh 6., 7.

in 8. decembra letos. Na dnevnem redu je dvoje vprašanje: 1. „Kakšno ovočje rodila je emancipacija židovska Franciji in ostalim državam na polju gospodarskem, socijalnem, verskem?“ 2. „S kakšnimi sredstvi bi se naj omejilo stalno razširjevanje filoksere semitske?“

Telegrami.

Dunaj, 13. oktobra. V državnem zboru je trgovski minister odgovoril na interpelacijo poslanca Povšeta, da je komisija pregledala slabe predmete južne železnice od Ljubljane do Logatca in da so nedostatki popravljeni. Dr. Kathrein je poročal o škodah na Nižjem Avstrijskem, Kranjskem, Štajerskem in nasvetoval potrebne podpore. Sprejeto.

Dunaj, 13. oktobra. „Wiener Zeitung“: Od pravosodnega ministra so imenovani: Sodniškim pristavom pri deželnem sodišču v Ljubljani okr. sodišča v Kranju pristav Hiti; okr. sodišča pristavi avskultantje Martinak za Sv. Mohor, Jarc za Litijo, Kessler za Lož, Luschan za Metliko.

Berolin, 12. oktobra. Wolffov bureau poroča iz Bukarešta: Poročila vnanjih listov, da bode rumunski princ Ferdinand odstopil na korist svojega brata Karola, so izmišljena.

Milan, 13. oktobra. Giers in Vlangali sta se zvečer pripeljala iz Pallanze, Rudini iz Rima.

Rouen, 13. oktobra. Vlak iz Pariza v Le Tréport je na kolodvoru v Aumale trčil ob tovorni vlak. Dvanajst oseb ranjenih, več voz razbitih.

Carjigrad, 12. oktobra. Angleški veleposlanik White je včeraj turški vladi izročil odgovor na turško okrožnico o dardanelskem vprašanju.

London, 13. oktobra. „Daily Telegraph“ je dobil iz Peterburga poročilo: V Kijevu so zasledili zaroto proti življenju carjevemu. Oblastva so zaprla dné 10. t. m. tiskarne, ki bi tiskale puntarske spise. Med vseučiliškimi dijaki so veliki nemiri; zaprli so več oseb. Uporni duh se razširja.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—206)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
12	7. u. zjut.	73·30	7·4	brezv.	megla	0·50
	2. u. pop.	73·03	15·0	sl. svzh.	jasno	dež
	9. u. zveč.	73·07	11·7	„	„	

Srednja temperatura 11·4°, za 0·6° pod normalom.

(27)

Zahvala.

Dné 4. t. m. unelo se je slučajno gospodarsko mojo poslopje na Savi pri Jesenicah in nastala bi bila izvestno velika nesreča, da se ni mnogobrojno občinstvo kar najbolj potrudilo, da pogasi ogenj. Štejem si v prijetno dolžnost izreči javnim potom najsrčnejšo svojo zahvalo vsemu občinstvu, ki je prihitelo pomagat, zlasti pa velečastnemu gospodu župniku jeseniškemu J. Keržiču, ki se je z veliko požrtvovalnostjo osebno trudil, nadalje gospodu generalnemu ravnatelju K. Lukmannu in ravnatelju gospodu Trapenu in vsem gospodom tovarniškim uradnikom, gospodu c. kr. poštarju A. Schreyu in slavnemu županstvu v Jesenicah. Zahvaljujem se nadalje slavnemu županstvu v Kranjski gori, gospodu poveljniku žandarmerijske postaje in ondotnemu gasilnemu društvu, katero je vzlic veliki daljavi prihitelo polnoštevilno na pogorišče. Iskreno zahvalo izrekam tudi gospodu J. Kokalj-u z Javornika in gasilcem Javorniškim, slavni žandarmeriji, gospodu stražmeštru in gospodu Jožefu Markiču, posestniku na Jesenicah. Posebna hvala in priznanje gré pa prisiljencem iz Ljubljane, ki so pod poveljstvom gospoda glavnega paznika in dveh paznikov prihiteli na pogorišče in do 4. ure v jutro neutrudno in požrtvovalno delovali, da se je rešilo, kar je bilo mogoče. Hvaležnega srca kličem vsem stoterno; Bog plati!

Na Savi dné 13. oktobra 1991. (1)

Anton Trevn.

V ponedeljek dné 19. oktobra izide na svetlo

Od pluga do krone.

Veliki zgodovinski roman, zajét iz kranjske povestnice

od **Jakoba Bedénka.**

17 pol v osmerki. — Broširan stane 1 gld. 50 kr., elegantno vezan 2 gld., po pošti 10 kr. več.

Zanimivo in živo pripoveduje cenjeni gospod pisatelj v romanu, čegar junak je veliki matematik **Jurij Vega,** življenje tega slavnega **Kranjca.**

Naročbe izvršujejo se z dnem 19. t. m i nadalje, zaznamke pa vže zdaj vsprejemljé (1421) 1

knjigotržnica

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Umrli so:

9. oktobra. Ljudevik Miklič, kajžarjev sin, 14 mesecev, Ilovca 26, katar v črevih.

11. oktobra. Franc Čatar, delavčev sin, 1 leto 11 mesece, Opekarska cesta 35, katar v črevih. — Karol Makovec, pleskarjev sin, 1 leto, Cesta na loko 12.

V bolnišnici:

9. oktobra. Marija Sever, delavka, 66 let, griža. — Vincenc Dolžan, delavčev sin 14 let, griža,

12. oktobra. Miklauž Rubini, 57 let, tovarniški vodja, srčna kap.

Žrebanje že v četrtek! Velika Žrebanje že v četrtek!

loterija praške razstave.

Glavna dobitka

100.000 gl.

50.000 gl.

priporoča

Srečka 1 gld. *J. C. Mayer.* Srečka 1 gld.

(2)

Razpis službe.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje tem potom

službo praktikanta

z letno plačo 480 gld.

Prosilci za to službo izkazati morajo poleg znanja slovenskega in nemškega jezika v govori in pisavi tudi še zmožnost trgovinskega knjigovodstva in naj vložé svoje prošnje s spričevali posebno o dosedanjem poslovanji vred do vštetega 28. oktobra 1891. pri ravnateljstvu mestne hranilnice ljubljanske. (1422) 3-2

Napevi r. Gregorija Riharja

dobé se o prav malo izvodih še pri podpisanem.

Franc Rihar, kapelan v Železnikih. Kranjsko.

(1388) 4—4

Dunajska borza.

Dné 13. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld.	10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 „	85 „
Zlata renta 4%, davka prosta	109 „	30 „
Papirna renta 5%, davka prosta	102 „	20 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1023 „	— „
Kreditne akcije, 160 gld.	284 „	25 „
London, 10 funtov strl.	117 „	40 „
Napoleondor (20 fr.)	9 „	30½ „
Cesarski cekini	5 „	58 „
Nemških mark 100	57 „	67½ „

Dné 12. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	104 gld.	05 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „	80 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 „	75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 „	50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 „	75 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „	50 „
Zastavna pisma „ „ „ „ „ 4½%	100 „	30 „
Kreditne srečke, 100 gld.	185 „	20 „
St. Genóis srečke, 40 gld.	61 „	— „
Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld.	50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 „	80 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 „	50 „
Salmove srečke, 40 gld.	59 „	— „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 „	75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „	26 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2805 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 „	50 „
Papirni rubelj	1 „	22½ „
Laških lir 100	45 „	50 „

„MERCUR“ menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se **kupujejo** in **prodajajo** v kursnem listu navedeni **vrednostni papirji, srečke, valute** in **devize.**

Razna naročila izvršé se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila **avstro-ogerska banka** in **podružnice njene.**

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

promesso zemljiško-kreditnih srečk

à 1¼ gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že 5. novembra!

Izdajatelj: **Anton Kržič.** Odgovorni vrednik: **Ignacij Žitnik.** Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.